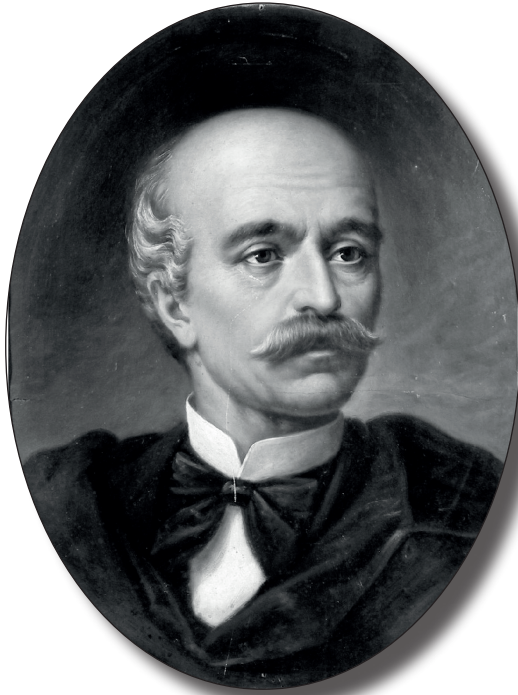

Serghei COLOȘENCO

Vasile Alecsandri

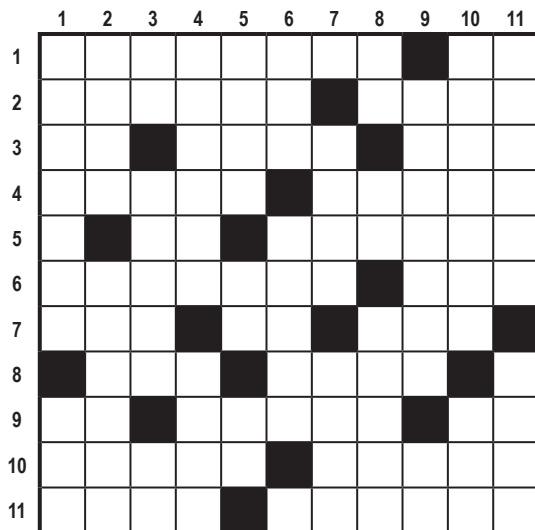
PASTELURI

Biblioteca REBUS

134

Editura SFERA
2017

PASTELURI

ORIZONTAL: 1) Sărbătoare creștină a intrării Mântuitorului în Ierusalim, care cade în duminica dinaintea Paștelui. Vasile Alecsandri a scris pastelul cu același nume și l-a publicat în revista ieșeană „Convorbiri literare”, în numărul din 15 mai 1868, alcătuit din 8 strofe, ultimele două versuri repetându-se de opt ori * Pete!
2) Zeița înaripată, acoperită cu o mantie de aur, din care cădeau trandafiri pe tot pământul, ce „se ivește radioasă,/Cu un ochi ce se deschide sub o geană luminoasă” (**Puntea**) * Zăvor la poartă. **3)** Doine! * Floarea, roșie la față, care doarme în timp ce privighetoarea încânta auditoriul cu „divina melodie” (pl.; **Concertul în luncă**) * Râu în Italia. **4)** „Pe câmpul neted ies românii cu-a lor pluguri!” (sg.; **Plugurile**) * „E umbra unor nouri albi, ușori, mărunți/Ce lunecă sub soare, clădind un lanț de...” (**Tunetul**). **5)** Oneste! * „O sacră melodie, melancolică, divină,/De-o tainică vibrație, de-un avânt inspirator” (**Lunca din Mircești**). **6)** Poetul privește „cum apa curge și la cotiri ea se perde,/Cum se schimbă-n vălurele pe prundișul lunecos,/Cum adoarme la bulboace, săpând malul...” (var.; **Malul Siretului**) * La fular! **7)** „Soarele rotund și palid se prevede printre nori/Ca un vis de tinerețe printre... trecători” (neart.; **Iarna**) * Înscrise în cerc! * La **Cucoarele!** **8)** E „amar, cumplit!”, iar „stelele par înghețate, cerul pare oțelit” (**Mezul iernii**) * Te scoate din bălți! **9)** Aspre pe margini! * „Gerul dă... de vultur cailor în spumegare/Ce se-ntrec pe câmpul luciu, scoțând aburi lungi pe nare” (**Gerul**) * Începe veselia! **10)** Copacul din pastelul ce a văzut lumina tiparului în „Convorbiri literare”, februarie 1875, din 8 strofe, fiind verde, pe culme „sub zăpada albicioasă/Pintre negură se perde/Ca o fantasmă geroasă”

(pl.) * „În cel lan cu spicuri nalte au intrat secerătorii” (**Secerișul**). **11**) Cu ea începe **Dimineața** (pl.) * Fiind umflate ele „*curg iute șoptind, /Și mugurii pe creangă se văd îmbobocind*” (**Sfârșitul iernei**).

VERTICAL: 1) Pastelul (1 martie 1869) în care o „româncuță [...] suflă-ncet peste cofiță/Și cu apa nencepută udă rumena guriță” a pruncușorului ei * Abatiză (abr.). **2)** Astrul nopții care „*își aprinde farul tainic de lumină*”, în **Mezul iernei**, iar în **Concertul în luncă** apare „*gânditoare și tăcută...*” * ...iar aceștia, scrie poetul, fac o cântare cu harpe. **3)** Zbor jos de porumbei! * Culoarea pe care o ia cerul în zare, în timp ce „*Balta vesel clocotește de-un concert asurzitor*” (**Balta**) * Jos, la mal! **4)** „*Din culme-n culme noaptea buciumele răsunau/Și la lupte sângeroase pe... îi deșteptau*” (**Noaptea**) * „*Și cerul și pământul preschimbă sărutări/Prin... aurite și vesele cântări*” (**Oaspeții primăverii**). **5)** Stat asiatic * Deasupra * La **Secerișul**! **6)** Inițialele din dedicația la „Pastel chinez”, aparțin lui I. A. Cantacuzino, amicul lui Alecsandri, viitorul traducător al operei lui Schopenhauer: *Lumea ca voință și reprezentare* * Păsările cu penajul negru ce „*zbor vârtej, răpiți de vânt*” (**Viscolul**), „*iar pe sub grozavii nori/ Trece-un cârd de... iernatici prin văzduh croncănitori*” (**Sfârșit de toamnă**). **7)** „*Un mândru flăcăoaș/Mână boii la izvoare și îi paște la...*” (**Plugurile**) * Cârlig mare de undiță folosit pe Dunăre pentru pescuitul somnului. **8)** Dânșii * La **Tunetul!** * Plantă numită și laptele-cucului. **9)** „*Crivățul din miazănoapte vâjâie prin vijelie*” (pl.; **Viscolul**) * Început la **Sămănătorii!** **10)** Pastelul inspirat de această sărbătoare creștinească în amintirea învierii lui Hristos (15 mai 1868), când „*Bătrâni cu fețe stinse, români cu fețe dalbe,/Românce cu ochi negri și cu ștergare albe/Pe iarba răsărită fac praznic la un loc*” * Locurile unde „*Ard movili buruienoaase, scoțând fumuri cenuși*” (**Dimineața**). **11)** „*Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,/Răpind sania ușoară care lasă urme albe*” (**Sania**) * Copilele, „*a zânelor surori*”, care se scaldă în baltă „*Ș-acum se joacă vesel în dulcea-i răcoreală*” (**Flori de nufăr**).

Dicționar: ASO, BALI, ABZ, APCA.

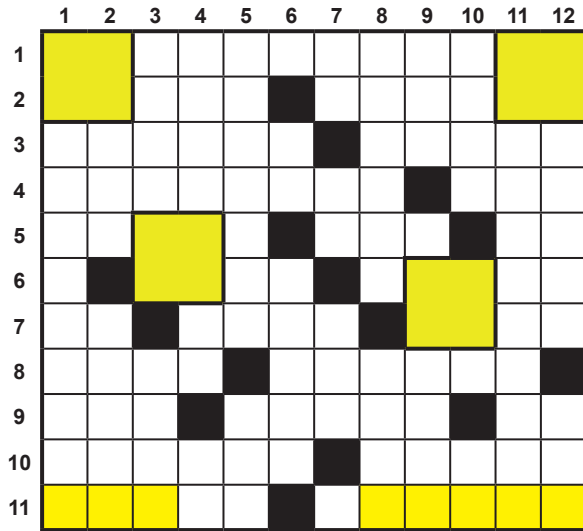
PASTELUL

(Triverb eliptic anagramat: 5 + 3 + 3 + (4) = 7, 2, 6)

PASTEL DE TOAMNĂ

▪fantezie▪

ORIZONTAL: **1)** Trecerea averilor mănăstirești sau bisericești în proprietatea statului (pl.). **2)** Timp spre sfârșitul zilei – Sprinteni, viori. **3)** Grâu de primăvară cu bobul mare și lunguiet – Poet și eseist englez, laureat al Premiului Nobel, în 1948 (1888-1965). **4)** Critică violentă și răutăcioasă – Cântec de slavă. **5)** Pește de Dunăre – Lugojana – Vas de lut. **6)** Remediu – Bălai (pl.). **7)** Vorbă de răs –, „Laxmi Narayan Institute of Technology, India (siglă) – Poem de lord Byron, scris în 1814. **8)** Iată! (lat.) – De la început, în muzică. **9)** Luna lui cuptor (presc.) – Arbore înrudit cu paltinul – Zer/**10)** Fază – A ademeni. **11)** Simț – Arătați cu degetul.

VERTICAL: **1)** Doctrina unei secte religioase mozaice din Antichitate. **2)** Gârlă de chefali (reg.) – Pătrunzători. **3)** Cale de circulație pe apă – Vizibil. **4)** Nu sunt frumusele – Prima notă din dosar/**5)** Lingvist și istoric român (August Treboniu) – Sâmburele casei/**6)** Cutie din plastic! – Băutură alcoolică obținută prin fermentarea mustului de mere. **7)** Primele rafturi! – Negație – În întregime (reg.). **8)** Cosânzeana din basme – Ambarcațiune îngustă cu vele și cu două catarge. **9)** Sânguință – Neliniște (pl.). **10)** Afacere de bursă – Puse în mapă! – Bogdan Stancu. **11)** Carbonat natural de mangan de culoare roz, cristalizat în sistemul romboedric. **12)** Țară europeană peninsulară – Paradis.

Dicționar: LARA, ECCE, AIS, TĂT.

TITLU

(Frazifon metagramă anagramată: $10 + 5 (A=S) = 7, 2, 6$)

Fata părintelui Ioan din Humulești, „o zgâtie de copilă ageră la minte” + Cojocarul satului, „care ne aduce, dar de școală nouă, un drăguț de biciușor de curele, împletit frumos” din „Amintiri din copilărie”, de Ion Creangă.

CRIPTOGRAMĂ

ORIZONTAL:

1) Sulf (simbol) - Poziție a unui câine de vânătoare când simte sau vede vânatul.

2) Fes! - Fluviu în Rusia, tributار Mării Azov.

3) Fir textil - În imaș!

VERTICAL:

1) „Societatea Financiară Internațională” (siglă).

2) Acest om de la țară.

3) „Romanian Development Agency” (siglă).

4) „End of message” (abr. med.).

5) Râu în Belarus.

Dicționar: ȚNA

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					

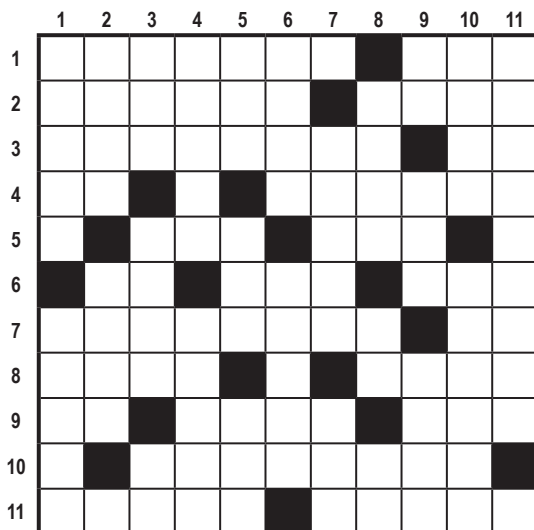
Citind grila dezlegată începând din caseta stânga-sus într-un anume fel, veți afla titlul pastelului scris de Vasile Alecsandri la Mircești, în 1867 și publicat un an mai târziu, la 1 aprilie, în revista ieșeană „Convorbiri literare”: 7, 2, 6.

SFÂRȘIT DE TOAMNĂ

(Rebo eliptic anagramat: $3 + 3 + (4) = 9$)

DECOR HIBERNAL

ORIZONTAL: 1) ... de toamnă, pastelul în care poetul scrie nostalgic: „Ziua scade: iarna vine, vine pe crivăț călare!” * „Gerul face cu-o suflare... de gheață între maluri” (**Gerul**). **2)** Culoarea acestui metal poetul o aseamănă cu stelele care „ard ca vecinice făclii” (**Mezul iernii**) * Crengile lor „aninate-n cale ning steluțe și se-ndoaie” (**Sania**). **3)** „Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă” (**Iarna**) * Acum în nămeți! **4)** Frig pe sfârșite! * „Lungi troiene” (**Iarna**). **5)** Lor „gerul dă aripi de vultur” (**Iarna**) * Frigul iernii ce umplu nouri negri în **Sfârșit de toamnă**. **6)** Zona! * Nea în anagramă! * Suflarea iernii o încheagă în râuri (pl.; **Bradul**). **7)** Serile la... și **Lunca din...**, două pasteluri în care predomină reveria poetului în diferite momente * Pară! **8)** „S-a dus zăpada ... de pe întinsul țării” (**Sfârșitul iernei**) * Institut (abr.). **9)** Rece la început! * „Cu o zale argintie se îmbracă mândra...” (**Iarna**) * Fir textil. **10)** Părțile componente ale căsuței ce lucesc îl întâmpină cu căldură pe cel „rătăcit în viscolire” (**Viscolul**). **11)** **La gura sobei** * „Par înghețate, cerul pare oțelit” (**Mezul iernei**).

VERTICAL: 1) Vehiculul „care trece peste văi .../În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi” (**Iarna**) * Tabloul fantastic din pastelul **Mezul iernei**. **2)** „Gerul aspru și sălbatic” (**Gerul**) * Ele scad când iarna vine în **Sfârșit de toamnă**. **3)** „Acizi grași nesaturați” (abr. biochim.) * Păsările iernatice „prin văzduh croncănituri” (sg.; **Sfârșit de toamnă**) * Fete! **4)** A-și pune

viața în pericol * Patrupedul ce saltă „de pe genunchii mei”, „pe când afară ninge” (*Serile de la Mircești*). **5) Zăpadă**, în toponimia suedeză * Ațe de gheață ce se formează când începe apa să înghețe (reg.) * Râu în Brazilia. **6) „Vine de la munte” (Gerul)** * Puterea gerului ce încunună neagra luncă „despre ziori/C-un vâl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori”! (pl.; fem.; **Gerul**). **7) „Zbierăt,..., țipet,vaiet, mii de glasuri spăimântate/Se ridică de prin codri, de pe dealuri, de prin sate” (Viscolul)** * Localitate în Estonia. **8) Orașel în Egiptul antic * Ultimele vijelii! * Catete! 9) Petre Olaru * Perioadă de timp glaciară * Caii, din pricina gerului, scot „aburi lungi pe ...” (Gerul).** **10) „Zăpada albicioasă” din pastelul Bradul** * Tablourile pe care Vasile Alecsandri le realizează în versuri despre iarnă (sg.). **11) Timp al zilei când ninge, după ce a nins ziua și noaptea (Iarna).**

Dicționar: SNO, INE, ARU, ASS, PEME.

(5; 5; 5; 8)

Patru titluri din pastelurile lui Vasile Alecsandri „inspirate” de sezonul hibernal.

Val RĂUTU

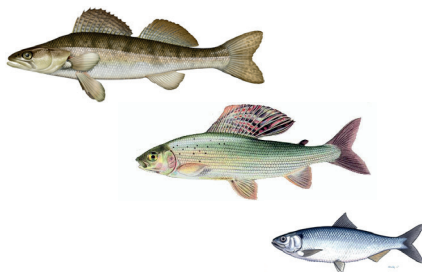
Inginer

Călărași

LIRICĂ

(Rebo metagramă
anagramată:
5 + 5 + XÂX = 8, „5”)

E

Nela GRAUR

Sinaia

(5; 5; 5)

Trei titluri de pasteluri hibernale.

Pastelurile sunt un șir de poezii, de regulă descrieri, câteva idile, toate însuflețite de o simțire așa de curată și de puternică a naturii, scrise într-o limbă așa de frumoasă...

Titu Maiorescu, *Direcția nouă în poezia și proza română*, 1872

MEZUL IERNII

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ORIZONTAL:

În păduri... (4-I) trăsnesc stejarii! E un ger... (2-II), cumplit!
 ... (3-II; nom.) par înghețate, cerul pare... (2-I),
 Iar... (1-II) cristalină pe câmpii strălucitoare
 Pare-un lan de diamanturi ce scârție sub picioare.

Fumuri albe se ridică în văzduhul scânteios
 Ca înaltele... (7-I; sg.) unui templu maiestos,
 Și pe... (6-III; sg.) se așează bolta cerului... (10-II; masc.),
 Unde luna... (6-II) își... (5-II) farul... (4-II) de lumină.

O! tablou... (10-I), fantastic! Mii de stele... (8-I)
 ... (8-II) nemărginitul templu ard... (6-I) vecinice făclii.
 Munții sunt a lui... (9-II), codrii - organe sonore
 Unde crivățul pătrunde, scoțând note-ngrozitoare.

Totul e în neclintire... (9-I), fără viață, fără glas;
 Nici un zbor în atmosferă... (7-II), pe zăpadă – nici un pas;
 Dar ce văd? În raza... (1-I; nom.) o fantasmă... (5-I) arată...
 E un... (3-I) ce se alungă după prada-i spăimântată!

Convorbiri literare, 1 februarie 1869

VERTICAL: 1) Casă – Om liniștit. 2) Caut! – Ornament. 3) Ion cel alintat – Capitală nord-africană. 4) Înfățișare – Ieșire din orice! 5) Ion Pătrașcu – Program de lucru. 6) Zet! – Luptă corp la corp. 7) Postav alb, fin (reg.) – Râu în Germania. 8) Alunecă pe gheață (pl.) – Fire textile. 9) Pedepsit să plătească – Perioadă de timp. 10) Gherghină – Eroii masculini ai nunțiilor. 11) Specie de palmier din regiunile calde ale Vechiului Continent – Coautor al filmului muzical „Cântând în ploaie” (Stanley).

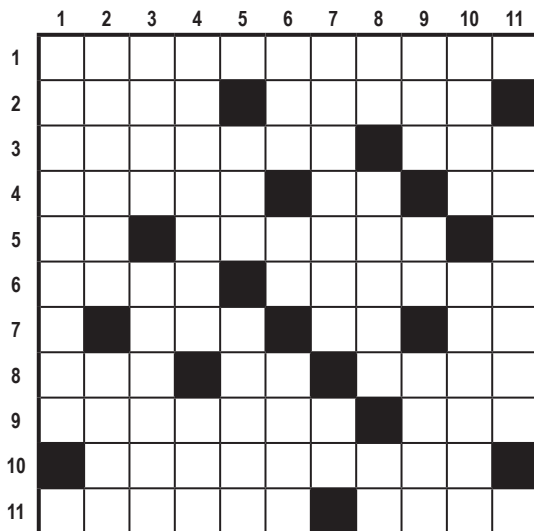
Dicționar: TMO, OICE, SAI, AILS, AREC.

ARITMOGRIF

1			11	10	2	P 1	4	5	2		
2	3	2	13	2	11	A 2	4	10	8	9	9
3		16	17	9	10	S 3	16	7	8	9	
4			14	2	11	T 4	2	11	2		
5			4	7	11	E 5	4	7	6		
6				15	2	L 6	4	2			
7	1	6	7	12		U 7	8	9	6	5	
8				12	5	R 8	7	6			
9			16	10	3	I 9	4	7	6		

1) E „dulce-n primăvară, liniștită, răcoroasă”. 2) „Harnici, cu sacul subsuoară,/Pășescu-n lungul brazdei pe fragedul pământ”. 3) Construcțiile „albe, cu lac luciu smălțuite” din **Pastel chinez**. 4) Pastelul publicat în „Convorbiri literare”, la 1 martie 1869. 5) „Văzduhul bubuiește!... pământul desmorțit/Cu mii de glasuri semnalului răspunde”. 6) „În aburi se ascunde sub un vâl misterios,/Așteptând voiosul soare ca pe un mire luminos”. 7) „Boi plăvani în câte șease trag, se opintesc în juguri”. 8) „Aspru și sălbatic strânge-n brațe-i cu jălire/Neagra luncă de pe vale care zace-n nesimțire”. 9) „Se pun rând. Sub a lor coasă/Câmpul ras răsare verde ca o apă luminoasă”.

DECOR PRIMĂVĂRATIC

ORIZONTAL: 1) „E cocostârcul tainic în lume călător;/Al primăverii dulce iubit...” (**Oaspeții primăverii**). **2)** „Vântul bate, frunza crește și voioasă lunca...” (**Lunca din Mircești** * „Primăvara-ncântătoare/Scoate... pe câmpii./Vin Floriile cu soare/Și soarele cu Florii.” (**Floriile**). **3)** „Un mândru flăcăoaș/Mână boii la izvoare și îi paște la...” (pl.; **Plugurile**) * În coada cârdului! **4)** „Un râu falnic” * La **Sania!** * Se repetă la **Paștele!** **5)** „De la țară” sau „De la arat” din **Plugurile!** * „Ziori de ziuă se revarsă peste vesela natură/Prevestind un soare dulce cu... și căldură” (**Dimineața**). **6)** Prefix viticol * „Mii și mii de glasuri semnalului răspunde” (**Tunetul**). **7)** „E-n neclintire, el devine arzător” (**Secerișul**) * „Din căpiță în căpiță”! (**Cositul**) * Din **Tunetul!** **8)** „Cocostârcii cu largi pasuri calcă... și meditănd” (**Plugurile**) * Cotă medie! * „American Institute of Forensic Education” (siglă). **9)** „Sămănătorii harnici, cu sacul subsuoară,/Pășescu-n lungul brazdei pe fragedul pământ” (**Sămănătorii**) * La **Plugurile!** **10)** „Sburători cu mândre pene,/Dumbrăvenci, ganguri de aur ce au cuiburi de matasă,/Ciocârlii, oaspeți de soare, rândunele-oaspeți de casă.//Mierle vie și uierătoare, cucul plin de îngâmfare,/Gaița ce imitează orice sunete bizare,/Stigleți, presuri, macalendri ce prin tufe se alungă/Și duoase turturele cu dor lung, cu jale lungă” (**Concertul în luncă**). **11)** „Turma zbeară la pășune;/Mieii sprinteni

pe colnice fug grămadă-n răpigiune” (sg.; **Dimineața**) * „Se-ntoarce hora..., călcând pe verde plai” (**Paștele**).

VERTICAL: 1) „Noaptea-i dulce-n..., liniștită, răcoroasă/Ca-ntr-un suflet cu durere o gândire mângăioasă” (**Noaptea**) **2)** „Pe crengile pădurii un roi de păsărele/Cu-o lungă ciripire la soare se-ncălzesc” (**Oaspeții primăverii**)

* Domol (adv.) **3)** Orașel în India * „Bătrâni cu fețe stinse, români cu fețe dalbe” (**Paștele**) **4)** „În lume-i..., amor, sperare, viață,/Și cerul și pământul preschimbă sărutări/Prin raze aurite și vesele cântări!” (**Oaspeții primăverii**)

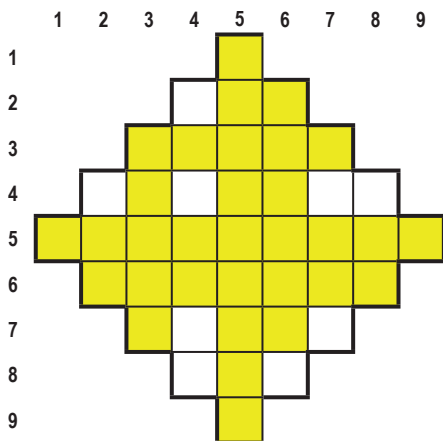
* Imită bătaia tobei. **5)** Localitate în Japonia * A cădea rouă. **6)** „Din cea zare luminoasă vine-un lung... de cucoare/Aducând pe-aripi întinse calde raze de la soare” (**Cucoarele**) * Camee! * „Păsărelele-și dreg glasul prin huceagul de sub luncă” (**Dimineața**) **7)** „Pe un deal în depărtare un foc ... strălucește/Ca un ochi roș de balaur care-adoarme și clipește” (pl.; masc.; **Noaptea**)

* Ion Pătrașcu. **8)** Caier la Mircești! * A merge prin apă * Din **Balta!** **9)** Localitate în Georgia * Aur (simbol) * Zborul cocorilor „pe sub ceruri” (pl.; **Cucoarele**) **10)** „Copiliță, nu vrei...,/Nu vrei cu mine să vii,/Când Floriile-s cu soare/Și soarele cu Florii?” (**Floriile**) * Repetat în **Concertul în luncă!**

11) Plantă ierboasă, veninoasă, cu flori mari în formă de clopot, întrebuințată la țară pentru colorat, amintită în pastelurile **Dimineața**, alături de vioarele, brebenei și toporași, și în **Concertul în luncă** împreună cu garofițe, sulcină, nalbe, busuioc, lăcrimioare, nufăr ș.a.

Dicționar: EDAR, USU, TBA.

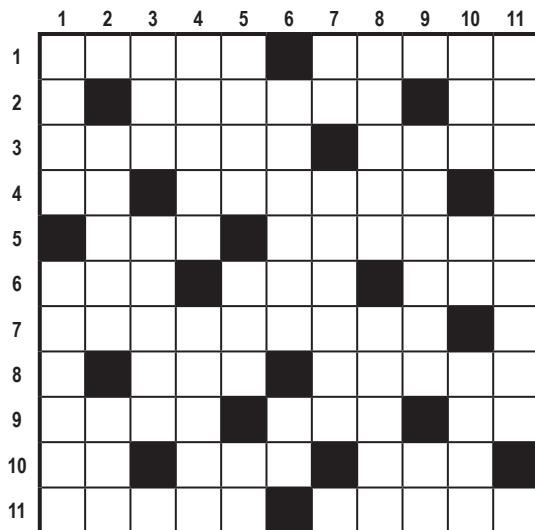
ROMB

ORIZONTAL și VERTICAL: 1)

Sulf (simbol). **2)** „Mașină electronică de calcul” (abr.). **3)** Bătrânul pilot din pastelul **Cucoarele**. **4)** Vreme caldă și umedă în timpul iernii (var.; reg.). **5)** Pastelul în care „ciocârlia ciripie” și „prepețița cântă-n grăie, grierul cântă-n mohor” **6)** Pastelul în care țărani lasă „câmpul ras ca o apă luminoasă” iar iarba e clădită „în stoguri”. **7)** Unealtă de lemn folosită în gospodăriile țărănești. **8)** Hamul dinapoi al calului. **9)** Cincizeci la romani.

OASPEȚII PRIMĂVERII

ORIZONTAL: 1) Pasărea bătrână ce călăuzește lungul stol ca un pilot, ce duce „pe-aripi întinse calde raze de la soare”, venind „din fundul lumii, de prin clime înfocate” * Din domeniul păsării Phoenix. **2)** Păsările „deșteptate/ Ciripesc și se alungă pe girezi netrierate” (sg.; **Balta**) * Cucii! **3)** Din pastelul **Cositul** am ales versul: „Din... în... dumbrăveanca saltă-n zbor” * „Academic Transfer Articulation Office”, SUA (siglă). **4)** La prigorie! * În mijlocul ei „Pășărelele-și dreg glasul prin huceagul de sub luncă”, iar „o blondă copilișă, torcând lâna din fuior;/Paști bobocei de aur lâng-un limpede izvor” (**Dimineața**). **5)** Coada filomelei! * Păsările de baltă cu pene negre și cu o pată albă între ochi care „dau în fund” (sg.; **Balta**). **6)** Fruntea frunții! * Creanga de frasin de care paingul și-a urzit „pânza-i diafană” făcând „o punte aeriană” pe care se leagănă „gangurul misterios” (**Lunca din Mircești**) * „Din ochiuri se înalță cârd de rațe ca un...” (**Balta**). **7)** Păsări călătoare cu cozile despicate, cu pene albe pe burtă și negre pe restul corpului, care stau pe casă în **Oaspeții primăverii**, iar în **Concertul în luncă** sunt numite „oaspeți de casă” (var.). **8)** Șoimul d-rei Maria Docan din **Portret** (pl.) * A lovi cu ciocul (pop.). **9)** „Ca vrabia de toamnă rotund... să fie!/Ca trestia cea naltă să fie paiul nalt” (nom.; **Sămănătorii**) * Cârdule de cucoare descris în pastelul **Cucoarele** * Ea s-a răsucit! **10)** Cozi de ciocârliei! * Spațiul „plin de

ciocârliei”, când „Lumea-i toată-n sărbătoare” (**Floriile**) * Animalele care „rag, caii rânchează, câinii latră la un loc” în timp ce „Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,/Părăsiti-au a lor cuiburi și-au fugit de zile rele” (**Sfârșit de toamnă**). **11** Pasăre de baltă, cu penele albe și negre, cu un moț negru alungit și puțin întors spre frunte, „tipă de sus” (**Balta**) și „pe deasupra bălții se-nvârtesc” (**Oaspeții primăverii**) * Pe malul acestui râu „sălbaticile rațe se abat din zborul lor”.

VERTICAL: 1 Pasărea „plină de îngâmfare”, alături de „mierle vie și uierătoare”, de „gaița ce imitează orice sunete bizare”, de „stigleți, presuri, macalendri” și de „duioase turturele” aștepta sosirea privighetorii (pl.; **Concertul în luncă**) * Copacul din „poiana tănuită” din care „cântăreața-ncet prelude”, privighetoarea, cea „care spune cu uimire/Tainele inimei sale, visul ei de fericire” (**Concertul în luncă**). **2** Privirea vulturilor care, „rotindu-se pe sus,/Se-nalță ca s-asculte mult vesela fanfară/Ce buciună prin nouri frumoasa primăvară” (**Tunetul**) * Olimpia alintată. **3** „Centrul venos periferic” (abr. med.) * .. **din Mircești**, pastelul în care apar mierla, gangur, privighetoare, vulturul, ciocârlia, loc numit de poet „rai frumos al țării mele” (pl.). **4** Doica țareviciului Dimitri (sec. XV) * Capitala statului Bangladesh. **5** Păsări de apă „sălbatică”, în **Malul Siretului**, iar în **Balta** „prin mușuroaie după trestii se ascund” * Ciocârlie (reg.) * 15 egrete! **6** Pasăre mare de baltă, cu gâtul și picioarele lungi și cu penele cenușii, care „pe mal, în liniște”, pășește încet zicând: „Nu-i pieirea lunei, vânătorul e poet!” (**Balta**) * 14 stârci! **7** 23 gaițe! * Cum apare vulturul când „ascultă ciocârlia ciripind” (pl.; **Lunca din Mircești**). **8** Scăpat de foc * Păsările cu penajul negru, care în **Viscolul** „zbor vârtej, răpiți de vânt”, iar în **Bradul** este „negru și prădalnic” (pl.). **9** Cum este descris cocostârcul „în lume călător,/Al primăverii dulce iubit prevestitor” (**Oaspeții primăverii**) * Coadă de cocor!... **10** ...și de turturică! * Puse în stoc! * Corabie din trecut. **11** Pasăre cântătoare mică, de culoare cafenie, care zboară vertical la înălțimi mari, al cărei cântec îl ascultă uimit vulturul (**Lunca din Mircești**) „ciripie, fâlfâind din aripioare” (**Secerișul**), fiind numită și „oaspețe de soare” (**Concertul în luncă**).

Dicționar: ATA0, FRU, RUI, NAIE.

Poezia *Pastelurilor* trebuie citită cu grijă, trebuie decantată încet ca un vin nobil într-un suflet bogat de experiența îndoită a visului și a vieții.

Ion Pillat, *Introducere la Pasteluri*, 1938

OASPEȚII PRIMĂVERII

	1	2	3	4	5	6	7
1	■	□	■	□	■	□	□
2	■	□	■	□	■	□	■
3	■	■	□	□	□	□	■
4	■	□	■	■	□	□	■
5	■	□	■	□	■	■	□
6	■	□	■	□	■	□	■
7	■	□	■	■	□	□	■
8	■	■	□	□	□	□	■
9	■	□	■	□	■	□	□

ORIZONTAL: 1) Dobândit. 2) Lipsit de bun simț. 3) Dogmă bisericească. 4) Poetă, supranumită „A zecea muză a Portugaliei” (m. 1693) * Dumneata, pe scurt! 5) Cazma (reg.). 6) De forma cercului (fem.). 7) A pune mâna * Navigator rus care, în anii 1738-39, a descoperit și descris drumul din pen. Kamceatka spre Japonia. 8) Haine. 9) A prinde în copii.

VERTICAL: 1) Mică pasăre cântătoare, cu penele pestrițe, care se vede „în aer” (pl.). 2) În lume! * Viteaz. 3) Barza, care „vine, se înalță, în cercuri line zboară/și, rapide ca gândul, la cuibu-i se coboară”. 4) Perioadă mare de timp * Boabe de grâu! * Elena Hanganu. 5) Păsări călătoare insectivore, cu pene albe-gălbui pe pânțele și negre

pe spate și cu cozile bifurcate, care stau „pe casă”. 6) Slav spartan * Domnișoarei (abr.). 7) Pasăre migratoare de baltă, de mărirea unui porumbel, cu un moț negru în creștet, „pe deasupra bălții se-nvârtesc” (sg.).

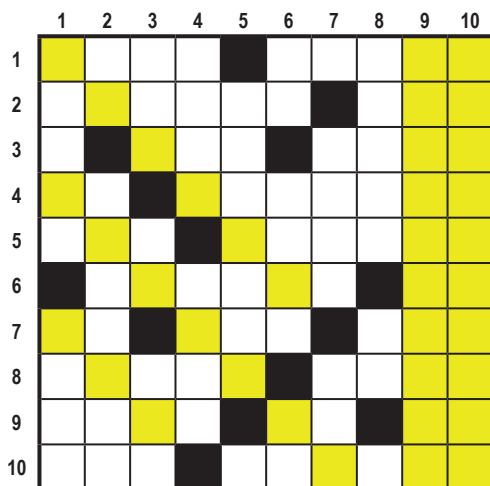
Dicționar: CEO, ERT, ILOT.

ARITMOGRIF

1	11	10	P 1	4	9
2	3	10	A 2	8	5
3	12	5	S 3	5	6
4	12	2	T 4	8	2
5	3	4	E 5	6	5
6	13	2	L 6	15	2
7	14	8	U 7	16	2
8	13	5	R 8	14	9
9	2	8	I 9	1	9

1) Când „Gânditoare și tăcută luna-n cale-i se oprește” (pl.; **Concertul în luncă**). 2) Ziua cu acest astru și un „ger cu stele” (**Sania**). 3) Focul „care-n sobe strălucește” (**Gerul**). 4) Locul unde „în sobă arde focul” (**Serile la Mircești**). 5) „Par înghețate, cerul pare oțelit” (**Miezul iernei**). 6) „Umbră florilor de prin poiene” (**Vânătorul**). 7) „Lunca bătută de..., acum pare ruginită” (**Sfârșit de toamnă**). 8) Animalele „cu stele-n frunte carii trec pe punți de aur” (**La gura sobei**). 9) Aduc pe ele „calde raze de la soare” (**Cucoarele**).

DE PRIMĂVARĂ

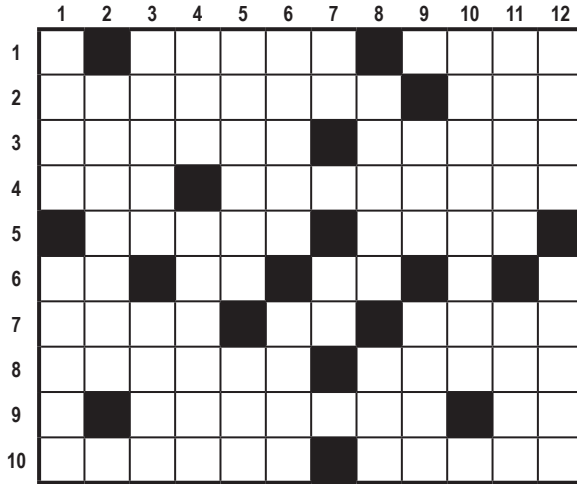
ORIZONTAL: 1) „Sprinteni pe coline fug grămadă-n răpigiune” (sg.; *Dimineața*) * Câmpia întinsă. 2) Ceva (pop.) * Velință. 3) Ciocârlie (reg.) * Persoane feminine. 4) Birlic * Rezistent. 5) Prefix pentru cai * Opus direcției inițiale. 6) Deosebiți de frumusei * Calciu (simbol). 7) Milimetru * Puiul caprei * Categorie gramaticală. 8) Peninsula în nord-vestul Siberiei, între Golful Baidarak și estuarul fluviului Obi * Tip de conifer. 9) Agat de culoare neagră, cu striații de diferite culori, folosit ca piatră semiprețioasă * Cămașă rustică * Nota Redacției (abr.). 10) Pentru, scris pe scurt! * A evalua un lucru.

VERTICAL: 1) A dormi ușor și intermitent * Nu prea vede bine. 2) Servește! * Varietate de vin. 3) Pisc în Alpii Retici (3378 m) * Cover pus pe jos! * Untdelemn sfințit. 4) Leușor * Erou al războiului troian (mit.). 5) Tufiș de copăcei (reg.). 6) Deasupra * Insecte coleoptere din America * Alifie din Moldova. 7) A înconjura ceva cu un chenar * Imită strigătul oilor sau al caprelor. 8) A pândi trecerea cuiva * Gram. 9) și 10) Numele a doi poeți care au scris despre primăvară în toate ipostazele ei.

Pe coloanele rasterate, în diagonale, veți descoperi lunile primăverii, iar pe verticale numele poezilor care au „cântat” primăvara.

Dicționar: RUI, ERR, ANED.

FLORI

ORIZONTAL: 1) Locul din apropierea Mirceștilor de care poetul este atras, unde în peisajul mirific, rai pe pământ, într-o „poiană tănuită” se adună „floarea oaspeților”, din care amintim: *frățiori* și *romanițe*, *clopoței* și *măzărele*, *sulfină*, *stelișoare*, *busuiocul* „iubitor de sânuri albe”, *garofițe* „pârguite-n foc de soare”, gingașele *lăcrimioare*, *cimbrul*, oacheșele *viorele*, *condurii doamnei*, *rochița rândunelei* ș.a. (pl.) * Parte a grâului pe care „sămănătorii harnici” și-l doresc să fie la recoltă mare și rotund ca vrabia. **2)** Erbacee cu flori trandafirii sau albe descrisă „năltuță” * Localitate în Austria. **3)** Plantă cu flori mici albe-albăstrui, întâlnită prin podgorii (pl.) * Culoarea florii de mac, cel care, singur fiind la concertul privighetorii, „*doarme dus pe ceea lume!*”. **4)** În pădure! * Erbacee cu flori albastre-violete, rar roșietice sau albe, dintre care una are flori plăcut mirositoare, „*ce se închină gingașelor lăcrimioare!*”. **5)** Nobil feudal (reg.) * Rozacee cu flori albe-trandafirii și cu fructe rotunde-turtite, de diferite culori (pl.). **6)** Nina Trandafir * Petale de bujorel! * Cămașa cusută cu flori. **7)** Cântăreți antici greci * Petale de crin! * Localitate în județul Brăila. **8)** Locurile unde, după topirea zăpezii, „*ard movili buruienoase!*”, ca să poată răsări iarba și florile (sg.) * Zgomot al gurii. **9)** Alt nume dat plantei deditei, care cu garofițele sunt amintite în pastelul „Concertul în luncă” * Comun la răsură! **10)** Insectele care, zburând din

floare-n floare, aduc „în gură miere” (**Concertul în luncă**) * Plantă cu flori mari, roșii, roz sau albe, „vioi, rumen”, care pătrunde în poiană împreună cu „năltuța odoleană” (nom.).

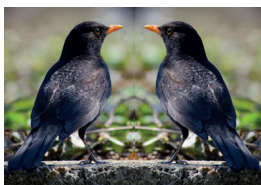
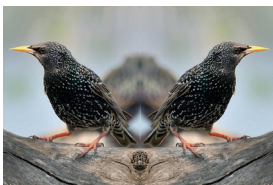
VERTICAL: 1) Vasul din doage de brad cu care Rodica le aduce apă rece „junilor sămănători”, aceștia numind-o „floare de crin” (**Rodica**) * Erbacee cu flori roșii, purpurii sau albe, care în pastelul „Concertul în luncă” sunt „blânde”. **2)** Planta cu flori mari, albastre-violete, alături de „viorele, brebenei și toporași”, descrise ca „flori de primăvară”. **3)** Floare de apă din țările calde, mare și albă, ce se află „în oglinda unui lac” * Localitate în Slovenia. **4)** Esență de gulie! * Locul din pădure în care vânătorul admiră florile „în umbra caldă”, din pastelul „Vânătorul”, iar în „Concertul în luncă” se adună „floarea oaspeților” ca „s-asculte-o cântăreață revenită-n primăvară” (pl.). **5)** „Limpidea rouă din a florilor potire” * „În față”, în toponimia japoneză. **6)** Pseudonimul ziaristului C.A. Ionescu * Tip de inflorescență în care axul principal poartă în vârf o singură floare (pl.). **7)** Floare albastră * Iris! **8)** Miresmele din „poiana tăinuită,/Unde umbra pare verde și de flori e-mbălsămită” * „City National Bank” (siglă). **9)** La zorele! * Produs vegetal din floarea-soarelui (reg.). **10)** „Își dreg glasul prin huceagul de sub luncă” atunci când razele soarelui „sărută june flori de primăvară”. **11)** Flori mari, violete, albe sau galbene, cu frunze lungi * Cafeniu. **12)** Suc gros scurs din scoarța unor arbori * Floare ce plutește pe suprafața apei, albă sau galbenă, cu miros plăcut, vine din baltă „întristat, fără soție” la „Concertul în luncă”.
Dicționar: ARL, ADU, ULMU, ZVAB, ULI, ZEN, ULEU.

TITLURI

(Biverb eliptic anagramat: 3 + 3 + 3 + (4) + 4 = 7; 9)

(Rebus eliptic anagramat: 4 + 6 + 6 + 6 + (3) = 5; 5; 5; 9)

RODICA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

CONVORBIRI LITERARE, 11, nr.6, 15 mai 1868

.....(1 și 3 orizontal)

Pe-ai săi umeri albi, rotunzori,
Juna Rodică voioasă trece
Pe lângă junii sămănători.

.....(5 și 7 orizontal)

Zicând: „Rodică, floare de crin,
În plin să-ți meargă vrerile tale,
Precum tu, dragă, ne ieși cu plin!

S-ajungi mireasă, s-ajungi crăiasă!
Calea să-ți fie numai cu flori
Și casa casă, și masa masă
Și sânul leagăn de pruncușori!”

.....(9 și 11 orizontal)

Apoi cofița întreagă-o beu
Copila râde și-n cale-i zboară,
Scuturând grâul din părul său.

Celelalte definiții: 2) Dispozitiv cu ajutorul căruia se ridică sau se coboară fierul lat al plugului (reg.; pl.) ♣ A intrat în posesia Lânii de aur, împreună cu argonauții săi (mit.). 4) Tăietură (reg.) ♣ Frumoasa din povești ♣ Buletin (abr.). 6) Destul de corpolentă (dim.) ♣ Etaj scund, aflat imediat sub acoperiș. 8) Cărți de joc ♣ Bastonul de la biliard ♣ Scriitoare, autoarea romanului „Pietre la țarm” (Ioana). 10) De vis ♣ Nume feminin.

VERTICAL: 1) Mobilă în dormitor ♣ Pești de apă dulce, cu botul lung și ascuțit ♣ Aici, în cronici. 2) Parte a corpului uman ♣ Membranele colorate ale ochilor. 3) Carne de ren! ♣ Masculi în pene și cu creste ♣ Gheorghe, alintatul. 4) Scriitor român (Nicolae) ♣ Conducător despotic. 5) Papagal sud-american, viu colorat ♣ Cenușă provenită din lucruri arse ♣ „Atlasul lingvistic român” (abr.). 6) Simbolul chimic al neonului ♣ Părți foarte mici dintr-o materie. 7) Zeiță italică, protectoarea vânătoarei, cu un templu lângă Roma (mit.) ♣ Electrode pozitiv al unei pile electrice ♣ Iași, auto. 8) Tubul cimpoiului, la care se cântă melodia (reg.) ♣ A treia parte a liturghiei catolice. 9) Diferențiată ♣ Pădure în județul Teleorman. 10) Împușcături ♣ Regele animalelor ♣ Măsură agrară. 11) Verighete ♣ Schimb de cuvinte.

Dicționar: CROT, ACIE, LAIA.

TITLURI

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

ORIZONTAL: 1) Occidental. 2) Așezați în partea de mijloc a corpului. 3) Infectat cu microbi. 4) Operație matematică. 5) Operă de G. Verdi, după W. Shakespeare.

6) Pasăre migratoare, înrudită cu rândunica. 7) Care se află în mai multe locuri deodată. 8) Instrument folosit la măsurarea sau verificarea dimensiunilor.

VERTICAL: 1) *Pastelul* în care: „Crivățul din meazănoapte vâjâie prin vijelie”. 2) Școala filosofică din Eleea • Prefix pentru doi. 3) Sticlă • Stare de inconștiență. 4) Sunet de trompetă • „Toleranță a câmpului de lignit” (abr.) • Pecete! • Esență de tei! 5) În acest loc (var.) • „Mare”, în toponimia turcă • Au sucit-o! 6) *Pastelul* în care vântul „din zarea neagră, plin de fulgeri trăznitori/ Vine, vâjâie și urlă, aducând troieni de nori”.

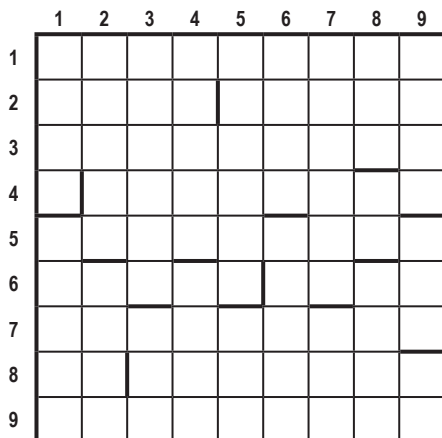
Dicționar: ULU.

SECIȘUL

Au intrat în lan

(Rebo eliptic anagramat:

$$5 + (6) = 10)$$

... (1-0; nom.) ciripie fâlfâind din... (3-0),
Pe o scară de lumină se coboară de sub soare.
Aerul e-n neclintire, el devine arzător;
Prepelița cântă-n grăie, grierul cântă-n mohor.

În cel lan cu spicuri nalte au intrat... (5-0; sg.; nom.),
Pe când era încă umed de răsuflul aurorii.
Toți, privindu-i de departe, par că-noată-n galbin râu,
Fetele fără ștergare și flăcăii fără brâu.

Secerea, crai-nou de moarte, mereu taie, spicul cade,
... (7-0) își ia puii și se duce; lanul scade,
Iar în urmă, holda mândră,... (9-0; masc.) prin bucăți,
Se ridică-n snopi de aur, se clădește-n jumătăți.

Mai departe, lucrând iute, un flăcău ș-o fată mare
De tot snopul își dau gingaș o furișă sărutare,
Când o pasere măiastră, peste lan trecând ușor,
Zice: „Dulce-a mai fi pâinea de la snopurile lor!”

Convorbiri literare, 1 mai 1869

Celelalte definiții: 2)

Instrument optic – Care este statornic. 4) Stări patologice. 6) Puși la pământ – Placă. 8) Capăt de alee! – Produse de patiserie în formă de bastonașe.

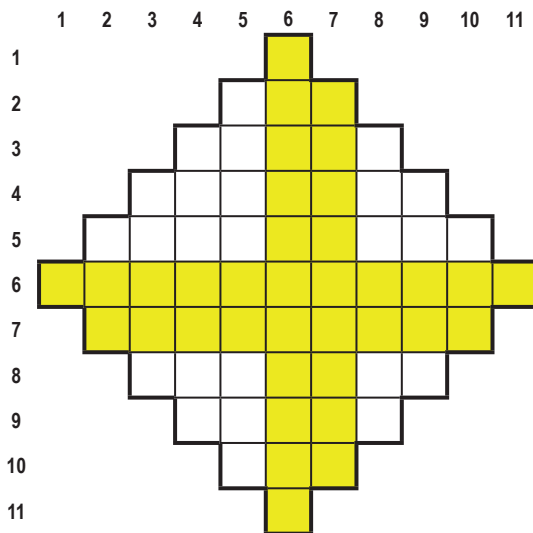
VERTICAL: 1) Căpițele de fân – Extraordinar.

2) Nume de băiat – A face. 3) Încălțăminte făcută dintr-o bucată de piele, strânsă pe picior cu ajutorul nojițelor (pl.) – Râu în Germania. 4)

Inele metalice – Varietate de calcit... din Islanda. 5) Plante care conțin sucuri lăptoase, otrăvitoare – „Editura pentru Literatură Universală” (siglă). 6) Regizor rus, autorul filmului „Patul și divanul” (Abram) – Psiholog austriac, a scris „Despre temperamentul nervos” (Alfred; 1870-1937). 7) Materiale fluide care ... leagă – Luna iunie (abr.). 8) Din nou – Cuprins de fior! – Arată originea îndepărtată. 9) Nu mai spune! – Marcată la mijloc! – Caiete!

Dicționar: ESS, ROOM, RCA.

ROMB

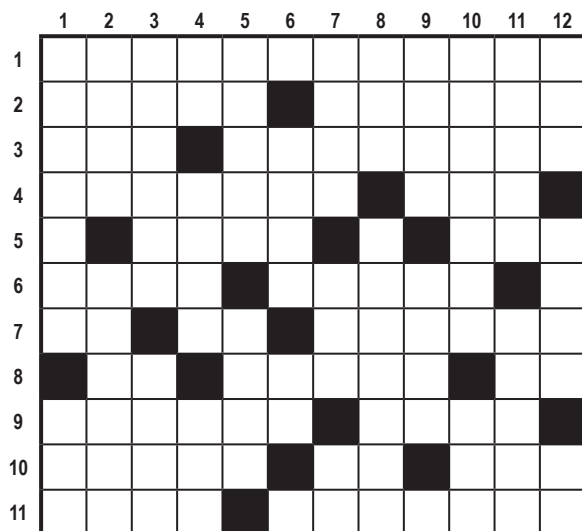
ORIZONTAL și VERTICAL: 1) Punct cardinal (siglă). 2) Căderea lavinei! 3) Pseudonimul poetului englez De Lamare. 4) Unul care se ocupă cu limbile derivate din latină. 5) Muncitor siderurgist. 6) *Pastel publicat în „Convorbiri literare”, II, nr.6, 15 mai 1868. 7) Pastel apărut în „Convorbiri literare”, III, nr.5, 1 mai 1869. 8) Țărm de mare. 9) Personajul colectiv din feeria **Sânziana și Pepelea**, care rostește: „*Vivat falnica regină./ Dulce ca o zi senină./ Mândră ca o lună plină/ Și cu inima virgină.*” 10) Șanț pe un disc. 11) Unici!*

TITLU

(Monoverb
anagramat:
6, 1, 2 = 9)

ЛИ

ANOTIMPURI

ORIZONTAL: 1) Pastelul în care „o rază aurie prin stuhul des pătrunde” (3 cuv.). **2)** Câmpia „bătută de lumină, acum pare ruginită” (**Sfârșit de toamnă**) ✧ „Juna Rodică voioasă trece” (**Rodica**). **3)** A îmbina ✧ Păsările numite „oaspeți de casă”, față de ciocârlia - „oaspeți de soare” din **Concertul în luncă** (sg.). **4)** „Cârd de fete și neveste de la sat” (sg.; **Plugurile**) ✧ „Fir de-argint subțire” (**Lunca din Mircești**). **5)** „Vine de la munte” (**Gerul**) ✧ Giulgiul de pe câmpuri (**Iarna la Sinaia**). **6)** Iarna din **Vântul de la miazăzi** ✧ Dorul nemărginit din **Sfârșitul iernei**. **7)** Din **Cositul!** ✧ Se repetă la **Floriile!** ✧ „Legioanele conduse pe a Daciei câmpie” (sg.; **Valul lui Traian**). **8)** „La răsărit urare! Urare la apus!” (**Tunetul**) ✧ Pastelul ce începe cu „Zi cu soare, ger cu stele!” ✧ Din **Bradul!** **9)** Vântul „din meazănoapte” ce face ca „lupii suri ies după pradă./Alergând, urlând în urmă-i prin potopul de zăpadă” (**Viscolul**) ✧ „El depune flori de iarnă pe cristalul înghețat,... și roze de zăpadă ce cu drag le-a sărutat” (sg.; **Gerul**). **10)** Din timpul lui Decebal, cel „falnic monarc” (**Valul lui Traian**) ✧ Turma cu animalele blânde „pasc pe valul lui Traian!” ✧ Sistemul Conturilor Naționale” (siglă). **11)** Ceată de nomazi ✧ Fiicei celei mici a lui Grigore Ghica, domnitorul Moldovei între 1849-1856, Vasile Alecsandri i-a dedicat pastelul **Portret**: „Ai farmecul

puternic ce-aprinde-n omenire/Avântul de mari fapte, dorințe de nemurire”, apărut în „Convorbiri literare”, nr.23, 1 februarie 1869.

VERTICAL: 1) „Florile zburătoare” gingașele insecte care, „Jos pe la tulpini, la umbră,/Se-ndrăgesc în părechere pe sân alb de lăcirmioare” (**Lunca din Mircești**) ✨ „Mușcă-a lor zăbale” (sg.; **Sania**) sau „zburdă prin ceairuri” (sg.; **Dimineața**). **2)** Astrul care „își aprinde farul tainic de lumină” (**Mezul iernei**) ✨ „Și lumea tristă-ar zace sub o... ceață”, vers din **Portret**, dedicat doamnei X... Y... Z... (1869). **3)** Referitor la versurile: „Și pe-o pernă moale cad în aromire/Și mă primblu-n lumea cea de nălucire” (**În miezul iernii**) ✨ Regiune antică la Marea Caspică, după Strabon. **4)** Rece! ✨ Necredincioși ✨ Locurile unde „ard movili buruienoase, scoțând fumuri cenușii” ca și „în grădini, în câmpi, pe dealuri, prin poiene” (sg.; **Dimineața**). **5)** „Vine pe crivăț călare” (**Sfârșit de toamnă**) ✨ Deal în apropiere de Isaccea. **6)** „Anglican Church of North America” (siglă) ✨ Din **Dimineața!** **7)** „Vulcanul bătrân ... cu lava strânsă-n frunte” (**Pe coastele Calabrei**) ✨ „În cel ... cu spicuri nalte au intrat secerătorii” (**Secerișul**) ✨ La **Cucoarele!** **8)** Dan se uită în oglindă! ✨ „Tot ce-i nobil, avut, mare și puternic la Pekin/În răcoarea lor plăcută duce zile...” , versuri din prima strofă din **Pastel chinez** (sg.). **9)** Orașel în Laos (2 cuv.) ✨ Gerul din pastelul **Mezul iernei**. **10)** Pastel datat 1869 ✨ Nordul Islandei! **11)** Suprafața de răspândire a unei specii de plante sau de animale ✨ „Copilașii veseli, cu peptul dezgolit,/Aleargă...” (**Oaspeții primăverii**). **12)** „Reumatism articular acut” (abr. med.) ✨ Copacul verde, de pe culme, „Sub zăpada albicioasă/Pintre negură se perde/Ca o fantasmă geroasă” din pastelul ce-i poartă numele, apărut în revista ieșeană „Convorbiri literare”, nr.11, 1 februarie 1875 ✨ „Sfârșit de toamnă”!

Dicționar: UITI, NAD, U NUA, ISL.

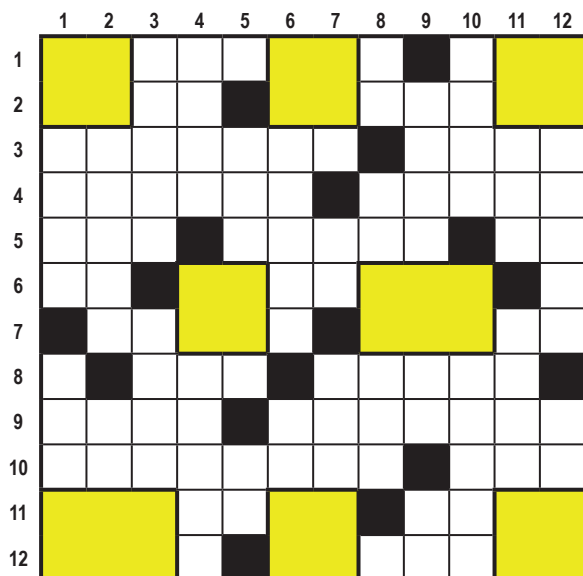
TITLURI

(Triverb cu intars anagramat: 8 + 6 + 4 = 9 + SXXXX + XOXXXX)

PASTELURI

≈ fantezie ≈

ORIZONTAL: **1)** Plantă erbacee cu flori frumos colorat în alb, galben, roz, roz-purpuriu sau carmin-satinat * Circa (abr.). **2)** Zborul agitat al unor insecte * A mișca din loc. **3)** Toate literele unei limbi * Vechi popor balcanic. **4)** Localitate rurală în județul Dolj * Arbori exotici, cu lemn rezistent, folosit în sculptură. **5)** Diminutiv feminin * Cu suprafața dreaptă, fără asperități * „Trestia gânditoare”. **6)** Ediție prescurtată! * Personaj din basmul „Făt-Frumos din lacrimă”, de Mihai Eminescu, care, prin analogie cu numele popular al lunii ianuarie, simbolizează asprimea sufletească. **7)** Război de țesut (pop.) * Deplasarea unui vehicul terestru. **8)** Abataj (reg.) * Piatră prețioasă de diferite culori. **9)** Jocul cu pietre colorate * Fiecare dintre cele două compartimente superioare ale inimii. **10)** Apariție la un urmaș a unei particularități a unui strămoș îndepărtat (pl.) * În Timiș! **11)** Terenul cu iarbă pentru animale * Vulcan în Sicilia. **12)** Admiratorii vedetelor * Sandviș.

VERTICAL: **1)** Plantă din familia palmierilor, ale căror frunze au nervuri foarte rezistente * Pulbere. **2)** Țară europeană * Literă grecească. **3)** Număr * Creație epică de mare întindere. **4)** Asalt * Nume de câine. **5)** Avere mare * Pune mâna! **6)** A se profila, a se contura * Acest (pop.). **7)** Spetează la

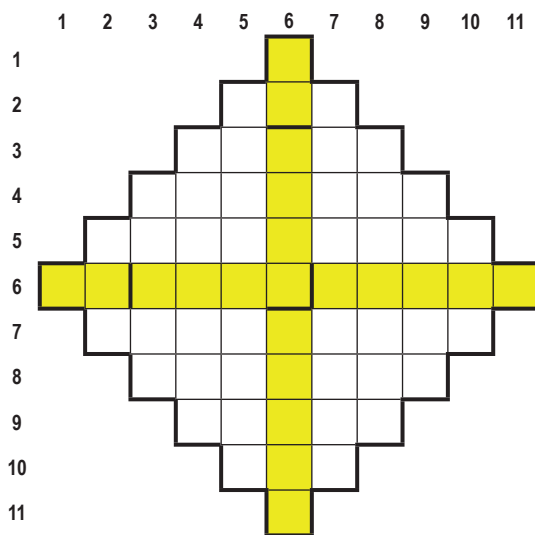
războiul de țesut * Sunet de trompetă * Unealtă de cizmărie (reg.). **8)** Punct din serviciu, la tenis * Petiție. **9)** Compoziții muzicale cu caracter liric, create pe textele unor poezii scurte * Și, la francezi. **10)** Lac în Canada * Îngăduiți de lege. **11)** Capitala Egiptului * Elev dintr-un stabiliment școlar de grad secundar, în unele congregații din Germania și S.U.A. **12)** Fixarea încărcăturii unei nave pentru menținerea unui centraj favorabil stabilității * Lac glaciuar în masivul Retezat, cu nume de față.

Dicționar: ORT, COLD.

Ciclul cunoscut sub numele de *Pasteluri* înseamnă momentul liric cel mai potrivit adevăratei structuri morale a lui Alecsandri.

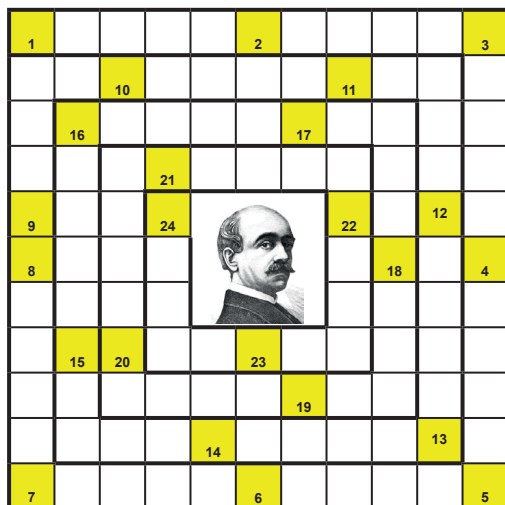
Șerban Cioculescu, *Istoria literaturii române moderne*, în colab., 1944

ROMB

ORIZONTAL și **VERTICAL:** **1)** 50 la romani. **2)** Pas întors! **3)** Dispoziție testamentară. **4)** Prezintă spații goale. **5)** Cosaș. **6)** *Pastel hibernal* (3 cuv.) **7)** Cunoscută firmă japoneză, producătoare de aparatură electronică, din 1918. **8)** Încercatul de a găsi o soluție favorabilă. **9)** Exploatat. **10)** Bară de gimnastică. **11)** Singulari!

PASTELURI

- 1) Drumuri bătătorite la pas. 2) Zeflemist. 3) Clădire mare, medievală. 4) Stil modern în muzica ușoară. 5) Om în haina militară. 6) Partea centrală a unui atom. 7) Caracter de scris cu literă majusculă rotunjită. 8) *Final de pastel!* 9) Interval de timp de cinci ani. 10) Concordanță în gândire. 11) Vine de la miazănoapte. 12) Stea cu coadă. 13) Cu aspect de ulcerație. 14) Suficienți. 15) Neomenos. 16) Plin de haz. 17) Oameni în toată firea. 18) Fără miros. 19) Fertil. 20) Lectură. 21) Tren de mare viteză. 22) Rațiune. 23) Oamenii din Mircești. 24) *Final de pasteluri!*

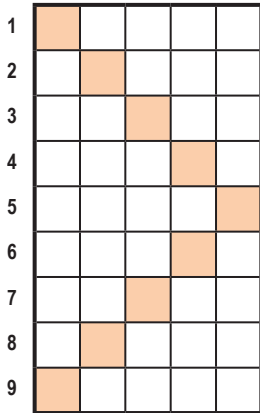
1 2 3 4 5 6 7 8 ; 9 10 11 12 13

14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Alecsandri este un clasic și la această sursă de clasicism ne putem totdeauna întoarce cu o sete pe care nici astăzi, nici în trecutul literaturii românești nimic nu o poate îndestula mai bine.

Tudor Vianu, *V. Alecsandri ca descriptiv*, 1926

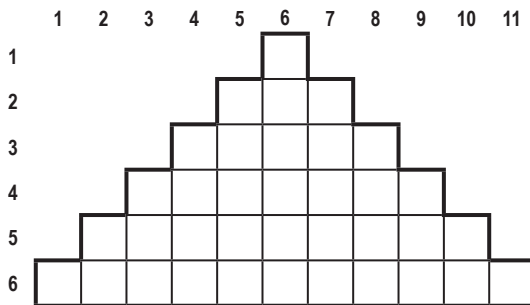
LIRICĂ

1) Copacii care „ca fantasme albe” se pierd în zare (**Iarna**). 2) „Lasă urme albe” pe zăpadă în timp ce „surugiul chiuieste”, într-un pastel. 3) Sărbătoarea creștină din primăvară când „în satul vesel” toate casele sunt văruite, în alt pastel. 4) Pastelul în care „nagâții țipă, lișițele se dau în fund”, iar „Șerpii lungi se-ncolăcează sub a nuferilor floare”. 5) Locul de unde vine gerul care „depune flori de iarnă pe cristalul înghețat” (**Gerul**). 6) „Par înghețate, cerul pare oțelii” (**Miezul iernei**). 7) Cei „ușori a nopții ca fantasme se ridică” (**Malul Siretului**). 8) Copacul verde de pe culme e „sub zăpada albicioasă” (**Într-un pastel**; pl.). 9) Pastelul în care „Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!”.

În casetele rasterate: poeziile scrise de Vasile Alecsandri în perioada 1852-187...

PIRAMIDĂ

ORIZONTAL: 1) Început la **Viscolul!** 2) „Câmpia rourată”, pe care „pasul lasă urmă verde” (**Vânătorul**). 3), 4), 5), 6) – Titlurile a patru pasteluri.

VERTICAL: 1) Uns! 2) Negație. 3) Aproximativ. 4) Arc muzical boșiman.

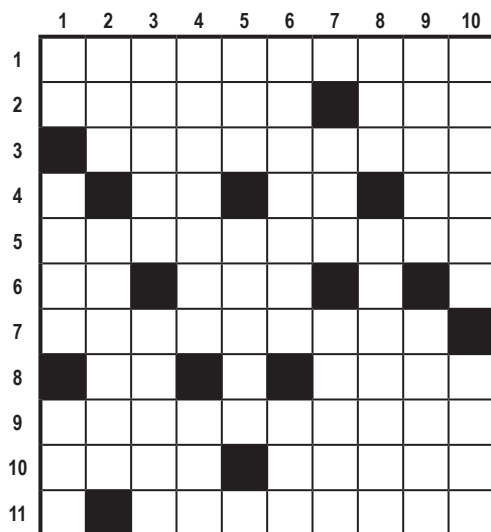
5) Profesor din Cernăuți, a publicat în 1928 volumul „Zece ani de la unirea Bucovinei” (Valerian; 1878-1940). 6) Inel de lanț. 7) Tras la poartă. 8) Cereală din Guineea, din ale cărei semințe se face pâine. 9) Dialect iranian.

10) Cap de listă/ 11) Iod (simbol).

Dicționar: GORA, LUNO, LUR.

PASTELURI

(fantezie)

ORIZONTAL – 1, 3, 5, 7, 9, 11: versurile de început ale pastelurilor **Lunca din Mircești, Dimineața și Cucoarele.**

Celelalte definiții: 2) Arbore exotic cu frunzele palmate și cu trunchiul verde – Un rom vechi. **4)** Aleea din stânga! – Sunet de trompetă – 12 luni calendaristice. **6)** Fruntaș – „Centrul de Ecologie Montană” (siglă). **8)** Beriliu (simbol) – Al cincilea element al universului, alături de foc, apă, pământ și aer. **10)** A se ivi (pop.) – Sat în județul Timiș.

VERTICAL: 1) Bogdan Predescu – Publicația poloneză în care, începând cu anul 1833, a apărut trilogia lui H. Sienkiewicz: „Prin foc și sabie”, „Potopul” și „Pan Wolodyjowski” (=Timpul) – Îndeamnă calul la mers. **2)** Vârf în Alpi! – Diferențiat. **3)** Mașină folosită în industria morăritului pentru separarea cerealelor de impurități – Nefritic. **4)** Substanțe chimice derivate din etan – Apare ciuta! **5)** Râul învolburat al viciilor în mitologia scandinavă – Țeasta capului (pl.). **6)** Excludere din rândul bisericii – Adrian cel alintat. **7)** Vedere – Rațiune (înv.). **8)** Refren popular – A asambla un aparat. **9)** Stațiune climaterică nemțeană – Ventilat. **10)** Ajunsul politic – Margareta, în familie.

Dicționar: IȚĂI, CZAS, CIU, VAM.

PASTELURI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												

ORIZONTAL: 1, 3, 5, 7, 9, 11 – Titlurile a nouă pasteluri.

Celelalte definiții: **2)** Anexă la un obiect * Instrument optic de mărit. **4)** Plasă de pescuit * Satele Unite ale Americii (siglă) * Închinatul în sănătatea cuiva. **6)** Caiete! * Neplăcuți la gust * Berbeci cu pete negre pe bot (reg.). **8)** Căi importante de comunicație și de transport * Foile cu rubrici speciale. **10)** Inflamație a mucoasei nazale * Asanări.

VERTICAL: 1) Foarte deștepți (fam.) * Negrii din sudul Africii. **2)** Protector * Nume feminin. **3)** Senzație de slăbiciune mare * Baston cu vârful retezat! **4)** Desen final! * Jgheaburi * Poezie de Vasile Alecsandri. **5)** De multe ori * Boală care se manifestă prin inflamarea unei articulații. **6)** Șanțuri pe discuri * Curs de apă în Sahara * Vârstă. **7)** Jumătate de ocol! * „Clubul Athletic Oradea” (veche siglă) * Râu în țara noastră, afluent al Dunării * „European Southern Observatory” (abr.). **8)** Începe să behăie! * A stropi cu apă * Fotbalist român (Ionel). **9)** Referitoare la locuitorii din Iliria * Primele bucăți! * Carte poștală (abr.). **10)** Corp ceresc nocturn * Vehicule rustice * Fecior. **11)** Creație muzicală * Deplasare cu vehiculul. **12)** Țărani liberi (od.) * Soprană româncă (Charlota; 1857-1924).

Dicționar: UED, BEH.

CARTE DE VIZITĂ

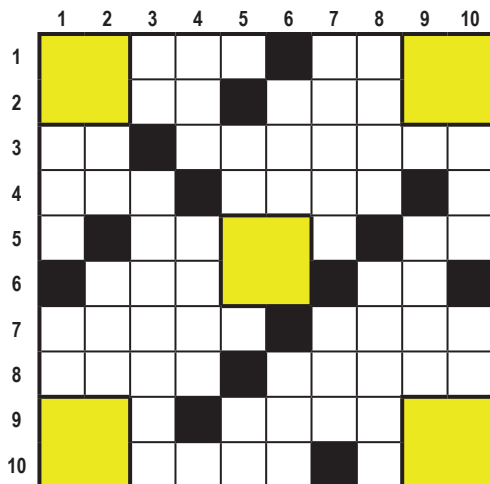
(7, 2, 6)

Titlul pastelului
pe care Dan îl știe pe de rost.

Dan STAMATI

- șofer -

TITLU

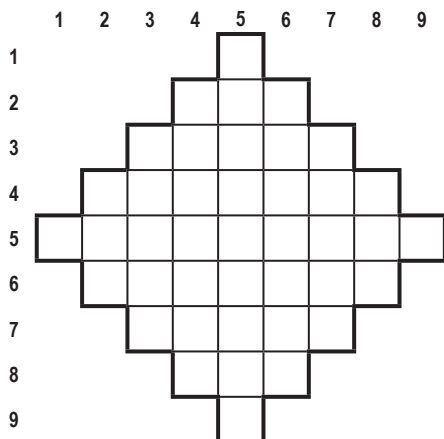
ORIZONTAL: **1)** Pată albă, de forma unei semiluni, la baza unghiei • Vechea corabie salvatoare (leg.). **2)** În fiecare zi a săptămânii • O bună prietenă. **3)** Strigăt avicol • Monede de aur sau de argint folosite în Grecia antică. **4)** Curelușă de meșină • Vast. **5)** Limbă de origine romanică vorbită în Elveția și în Italia • Sec! **6)** Olimpia din „Demonul tinereții”, de Mihail Sadoveanu • De la (od.) **7)** Sculptor japonez, autorul lucrării „Vânt, vânt, vânt, vânt”, în 1969 (Michio) • Maur. **8)** Nume feminin • Dispozitiv de oprire. **9)** Arbust ornamental, cu flori albe și parfumate • Localitate în județul Argeș. **10)** Minunat, extraordinar • Oameni prezenți.

VERTICAL: **1)** Întins pe pat • Oraș în Turcia, port la golful cu același nume al Mării Egee. **2)** Mensual • Brâu lat de piele, prevăzut cu buzunare. **3)** În duet! • Pact comun. **4)** Întins la pământ • Cercul luminos deasupra capului. **5)** Literă tipografică cu conturul negru și gros • Dimpotrivă. **6)** Posesorul unei lămpi fermecate în „O mie și una de nopți” • Începe filmul! **7)** Lac în Bărgan • La tarod! **8)** Loc de dans • Prin viu grai (fem.). **9)** Etaj • Comună în județul Gorj. **10)** Ambarcațiune sportivă • Sat în nordul județului Vaslui.

Luată în total, *Pastelurile* reprezintă o lirică a liniștii și a fericirii rurale, un horaționism...

George Călinescu, *Vasile Alecsandri*, 1958

ROMB

ORIZONTAL și **VERTICAL**:

- 1)** Început la **Balta!** **2)** „Sămănătorii harnici, cu... subsuoară” din care „zvârlind în a lor cale semința după vânt” (nom.; **Sămănătorii**). **3)** Timpul când „În păduri trăsnesc stejarii” (**Mezul iernei**). **4)** Ceea ce fac „sămănătorii veseli” din pastelul amintit mai sus. **5)** Pastelul dedicat „măriei sale domnitorului”, scris la Cannes, la 20 martie 1870. **6)** Vișinii (înv.). **7)** Pastel hibernal. **8)** Steag turcesc. **9)** Final la **Secerișul!**

Pastelurile lui Alecsandri reprezintă o oază din cele mai odihnitoare, una din insulele cele mai izolate și mai ferite de furtuni din arhipelagul acesta atât de variat al poeziei noastre descriptive.

Perpessicius, *Poezia lui Vasile Alecsandri*, 1964

ARITMOGRIF

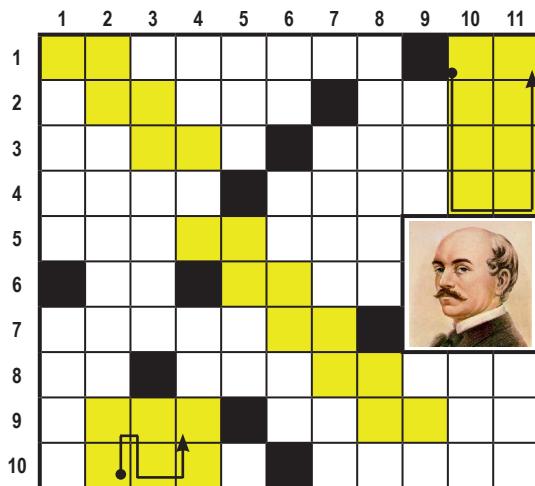
Înscriind în casetele cu cifre literele corespunzătoare, veți afla cinci titluri de pasteluri publicate de Vasile Alecsandri în revista ieșeană „Convorbiri literare”, în anii 1868 și 1869.

Pe verticala rasterată **A** – **B**, titlul pastelului cu subiect hibernal din care cităm versul: „Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!”

A								
	5	10	8	1	9	11	6	
6	1	4	12	2	3	2	1	2
8	7	5	7	3	1	8	11	6
12	1	13	1	4	7	2	9	2
5	11	5	10	2	3	7	6	7
B								

POETUL, POEZIILE...

≈ fantezie ≈

ORIZONTAL: 1) Lipicioasă • Fier (simbol). 2) Vechi stat din antichitate • „Doctor illuminatus” (1236-1315). 3) Localitate în județul Satu Mare • Baracă de lemn (reg.). 4) Trecut cu vederea • Etnici din Dobrogea. 5) Nevasta grămaticului din „Cocostârcul albastru”, de Mihail Sadoveanu. 6) Canoe simplu! • Bej-deschis. 7) Țesătură acoperită cu un strat pufos. 8) Cal dobrogean • Prevăzuți cu un înveliș protector. 9) Carbonat de natriu • Anestezic pe bază de opiu utilizat în trecut (pop.). 10) Animalul plin de țepi • Masiv muntos în centrul Europei.

VERTICAL: 1) Locuitor din sudul Belgiei • Situație trecătoare. 2) Similar. 3) Un tip harnic și serios • Îndemn la mers. 4) Casa celor mici • Iobag (înv.). 5) Afluent al râului Bicaz • Integru. 6) Asia! • Umplut până la refuz. 7) Foarte supărat. 8) Copilul soților Atkinson, născut în Mongolia, din proza „Cuibul invaziilor”, de Mihail Sadoveanu • Domnișoară, pe scurt! 9) Intrare sau ieșire • Usturoiat (reg.). 10) Belșug de flori (latinism) • Suveran slav. 11) Locuitorii din regiunea Elida • Coadă de turturică!

Dicționar: LULL, OBAC, OII, ELII.

Notă: Urmărind casetele rasterate și săgețile, veți descoperi numele poetului și titlurile a două pasteluri.

TITLURI

1			6		13				
2	9		7	1					5
3							11		
4		2			8				12
5									
6			3		14				
7			10	4					

1) Stă „*tupilat în flori de mai*” (**La gura sobei**). 2) Petalele nufărului din baltă (sg.; **Concertul în luncă**). 3) „*Ici, colo, cerul... sub mari insule de nori/Scuturând din a lui poale lungi și răpizi meteori*” (**Noaptea**). 4) „*Șuieră prin hornuri răspândind înfiorare*” (pl.; **Sfârșit de toamnă**). 5) „*Și auzul se resimte de vibrații asurzitoare,/De răsunetul metalic al tam-tamului de bronz*” (**Mandarinul**). 6) „*Pe culme, pe... se suie și coboară/Zvârlind în a lor cale semința după vânt*” (**Sămănătorii**). 7) „*O, Doamne! Iată-un... ce prin văzduh se perde!/În câmpul veșted iată un fir de iarbă verde*” (var.; **Sfârșitul iernei**).

De la **1 - 5**: Pastelul în care se poate auzi „*un concert asurzitor;/Și din ochiuri se înalță cârd de rațe ca un nor*”; iar de la **6 - 14**: pastelul în care românii, pe câmp „*taie brazde lungi/Ce se-nșiră-n bătațură ca lucioase, negre dungii*”.

Pe cele două diagonale rasterate sunt îngrilate titlurile a două pasteluri.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										

ORIZONTAL: 1) Arbust din China și Japonia ale cărui frunze, flori și fructe, plăcut mirositoare, sunt folosite la fabricarea lichiorurilor, în medicină etc. * Cu forme pline. 2) Dor * Timp al zilei. 3) Câine de vânătoare, cu picioare înalte și puternic, bun pentru iepuri * O mie, la turci. 4) Solist vocal și compozitor francez, interpretul melodiilor „Je chante”, „La mer”, „La romance de Paris” etc. (Charles) * Lichidul produs de semințele de floarea-soarelui. 5) Ademenit * Spațiu școlar.

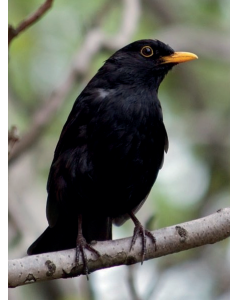
VERTICAL: 1) *Pastelul din Convorbiri literare, 1 mai 1869.* 2) Sprinten în mișcări. 3) Volumul vânzării de mărfuri exprimat în bani. 4) *Pastelul din Convorbiri literare, 1 aprilie 1868.* 5) Localitate în județul Bistrița-Năsăud. 6) Nichita Stănescu * Et caetera (abr.). 7) *Pastelul din Convorbiri literare, 1 aprilie 1868.* 8) Lucru vechi, deteriorat. 9) Afluent al Mureșului, în aval de Luduș. 10) *Pastelul din Convorbiri literare, 1 aprilie 1868.*

Pastelurile marchează trecerea poeziei noastre pe o treaptă nouă în dezvoltarea ei.

G.C. Nicolescu, *Poezia lui Alecsandri*, 1966

TITLURI

(Biverb eliptic anagramat: 4 + (6) + (6) = 5, 9)

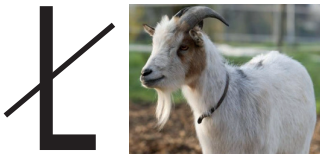

Mona RAȚ

lași

Titlul pastelului
din 15 mai 1868
apărut în revista
„Convorbiri literare”.

(Rebus criptografic: 5; 6; 7)

(Biverb
cu intars anagramat:
XXXXXL XHXNXX)

70

(Monoverb
cu incastru anagramat:
CXXXXXX)

(Biverb reflexiv:
6; 5)

DEZLEGĂRI

P.2: FLORIILE – PT – AURORA – IVAR – NN – MACI – ASO – TARAN – MUNTI – A – ON – CANTEC – NISIPOS – ULA – ANI – ER – ARE – GER – BALI – F – AE – ARIPI – VE – BRAZI – COSIT – ZILE – PARAI. **P.3:** SFARSIT DE TOAMNA (motan + răs + ied + miel). **P.4:** SECULARIZARI – SEARA – ALEGRI – ARNAUT – ELIOT – DIATRIBA – ODA – UCLEI – ANA – OL – C – LEAC – ALACI – HA – LNIT – LACRA – ECCE – DACAPO – IUJ – ARTAR – ZR – STADIU – IMBIA – MIROS – ACESTI. **P.5:** SFARSIT DE TOAMNA (Smărăndița + Fotea). SARET – FSDON – ITAMA: SFARSIT DE TOAMNA. NOIEMBRIE (boi + ren + miel). **P.6:** SFARSIT – POD – ARGINT – POMI – NINSOARE – AM – IG – C – NAMETI – A – CAI – GER – N – ZO – NAE – APE – MIRCESTI – AA – ALBA – P – INST – RE – TARA – ATA – E – FERESTRE – TITLU – STELE. **P.7:** IARNA, GERUL, SANIA, CRIVATUL. PASTELUL „IARNA” (șalău + lipan + țâr). IARNA, GERUL SANIA. **P.8:** LUNA – ZAPADA – OTELIT – AMAR – C – LUP – STELE – ADUR – TAINIC – SE – APRINDE – CA – LA – EA – D – COLOANA – TMO – ARGINTII – IN – L – EC – ALTARE – MARET – SENIN. **P.9:** NOAPTEA – SAMANATORII – CHIOSCURI – FANTANA – TUNETUL – BALTA – PLUGURILE – GERUL – COSITUL. **P.10:** PREVESTITOR – RADE – IARBA – IMASURI – ARD – MURES – NI – EE – AR – LUMINA – D – VITI – ECOURI – A – AER – IT – ET – RAR – OT – AIFE – ALATURI – URI – INARIPATE – ANIMAL – LINA. **P.11:** S – MEC – COCOR – MOLESAG – SECERISUL – COSITUL – RASUC – GUL – L. **P.12:** COCOR – ANTIC – U – VRABIE – CI – CAPITA – ATAO – IG – NATURA – C – ELA – LISITA – FRU – RAM – NOR – RANDUNICI – L – A – CAI – TOCNI – SPIC – SIR – AE – II – CER – BOI – NAGAT – SIRET. **P.14:** CUCERIT – IMORAL – O – CANON – CEO – DTA – ARSAU – G – ROTUNDA – LUA – ERT – I – RELE – INCHEIA. NOPTI – SOARE – VESEL – VATRA – STELE – CALDA – BRUMA – CERBI – ARIPI. **P.15:** MIEL – PLATA – OARECE – TOL – T – RUI – TIPE – AS – TRAINIC – IPO – INVERS – URATEI – CA – MM – IED – GEN – IAMAL – BRAD – ONIX – IE – NR – PTR – PRETUL. **P.16:** C – LUNCI – SPIC – ODOLEANA – ARL – FETICI – ROSIE – ADU – TOPORASI – ISPAN – MERI – NT – OR – IE – E – N – AEZI – CR – ULMU – LIVEZI – CLEAF – B – ANEMONE – RA – ALBINE – BUJOR. **P.17:** NOAPTEA, PLUGURILE (Ieu + lup + țap + reni + ogar). IARNA, GERUL, MALUL SIRETULUI (uliu + grauri + mierle + lăstun + laț). **P.18:** PURTAND COFI – AMNARE – IASON – TACU APA RECE – CROT – ZANA – BUL – EI CU GRABIRE – GROSUTA – ATIC – II SAR IN CALE – ASI – TAC – ORLEA – CU GRAU DE AUR – IREAL – LIDIA – T – EI O PRESOARA. **P.19:** VESTIC – ILIACI – SEPTIC – CALCUL – OTELLO – LASTUN – UBICUJ – LINEAL. **P.20:** CIOCARLIE – LUPA – LOIAL – ARIPIOARE – I – INSOMNII – SECERATOR – UCISI – DISC – PREPELITA – EE – SALEURI – RASTURNAT. *Au intrat în lan:* SECERATORII (ereți + cioară). **P.21:** S – LAV – RAMAL – ROMANIC – LAMINATOR – SAMANATORII – VANATORUL – LITORAL – CORUL – RIL – I. *Titlu:* SECERISUL (rusesc e li). **P.22:** FLORI DE NUFAR – LUNCA – TANARA – UNI – RANDUNEA – TARANCA – ATA – U – ITAN – F – ALB – RECE – ALEAN – R – IT – II – ARMATA – EU – SANIA – AD – CRIVAT – CRIN – ANTIC – OI – SCN – LAIE – NATALIA. **P.23:** BARAGANUL, SANIA, RODICA (Bulgaria + Canada + Iran). **P.24:** ROCARDIA – CCA – ROIT – DISLOCA – ALFABET – ILIR – FARCAS – CEDRI – INA – NETED – OM – ED – GENARUL – A – ARGEA – RULAJ – P – ORT – BERIL – REMI – AURICUL – ATAVISME – IMI – FANEATA – ETNA – FANI – TARTINA. **P.25:** L – SAP – LEGAT – LACUNAR – SECERATOR – LA GURA SOBEI – PANASONIC – TATONAT – ROBIT – REC – I. **P.26:** CARARIRONIC – TRUNISONORA – SNOSTIMATDS – UAREXPREUIT – LMII – SRCE – LUTN – PIOL – ANIA – INMA – IICRATIORET – CUINDORODTI – NTSEDIOTFAN – UELCUNAERTSO. **P.27:** PLOPI – SANIE – PASTE – BALTA – MUNTE – STELE – ABURI – BRAZI – IARNA. V – SES – GERUL – COSITUL – BARAGANUL – SAMANATORII. **P.28:** BATE VANT DE – PLATAN – RUM – PRIMAVARA – C – AL – TA – AN – ZORI DE ZIUA – AS – CEM – N – T – SE REVARSA – BE – L – ETER – DIN CEA ZARE – ITAI – DOLAT – I – LUMINATA. **P.29:** CALEA ROBILOR – APENDICE – LUPA – PASTEL CHINEZ – ORIE – SUA – URARE – SANIA – RODICA – S – IT – ACRI – OACARI – COSITUL – GERUL – ARTERE – TABELE – FLORI DE NUFAR – RINITA – SECARI – IARNA – NOAPTEA. *Carte de vizită:* SFARSIT DE TOAMNA. **P.30:** LUNULA – ARCA – LUNEA – AMICA – GA – TALANTI – IRA – LARG – A – T – LADINA – SC – CIUDIN – OT – IHARA – ARAB – ZINA – FRANA – MIRT – CIOLCESTI – MIRABIL – ACESTI. **P.31:** B – SAC – GEROS – SEMANAT – BARAGANUL – CONABII – SANIA – TUI – L. COSITUL – LINDARAIA – SECERISUL – DIMINEATA – CUCOARELE. **P.32:** VASCOASA – FE – ASIRIA – LULL – LELEI – CASOI – OMIS – TATARI – NATALITA – NO – ECRU – PAROASA – AT – BLINDATI – SODA – TIRIAC – ARICI – TATRA. **P.33:** PEPELEA – GALBINA – DISPARE – VANTURI – CANTECE – VALCELE – FLUTURE. BADIAN – GRAS – ALEAN – SEARA – LEVRIER – BIN – TRENET – ULEI – ATRAS – CLASA. **P.34:** MALUL SIRETULUI (uliu + lăstun + mierle); SĂMĂNĂTORII; BALTA, PUNTEA, PASTELE; PASTEL CHINEZ (șaptezeci); COSITUL (stilou); BUCHET, SANIA. **P.36:** ALECSANDRI, PAȘTELE (aripă + Lec + Sand + stele). MANDARINUL (ulm + anin + brad). IARNA, SANIA, BALTA, RODICA (albatros + canari + înăriță).

POETUL ȘI POEZIA

(Biverb epentetic: XOOOYYYYXXXXZZZZZ)

Stanislav

George

TITLURI

(Rebo eliptic anagramat: 3 + 4 + (4) = 10)

(Rebo metagramă anagramată: 8 + XXXXR \bar{X} + XXXXX \bar{T} \bar{X} = 5; 5; 5; 6)

A

D

Coordonatorul colecției: Serghei COLOȘENCO
Culegere text: Constantin Romete
Tehnoredactare: Bogdan Artene
ISBN 978-606-573-436-4

Apărut: decembrie 2017
Editura SFERA, Bârlad
Str. C. Hamangiu nr. 15
Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

**Plachetă apărută sub egida
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”
Bârlad**